

Кодекс просторового планування та забудови України

Напалія Кондель-Пермінова

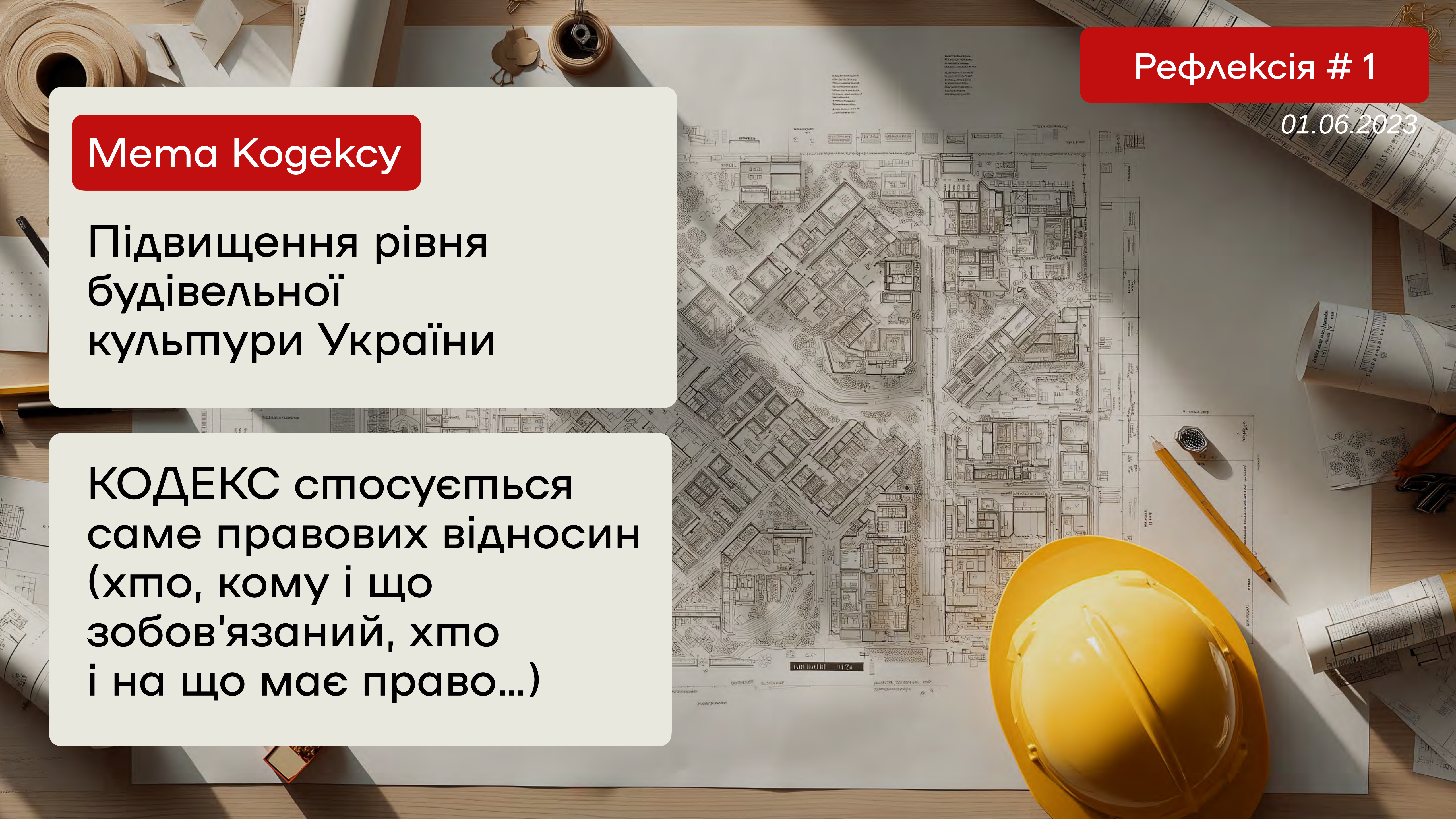
кандидат архітектури
Інститут проблем сучасного мистецтва НАМ України
22 вересня 2025

Базовий концепт

Мета Кодексу

Підвищення рівня
будівельної
культури України

КОДЕКС стосується
саме правових відносин
(хто, кому і що
зобов'язаний, хто
і на що має право...)

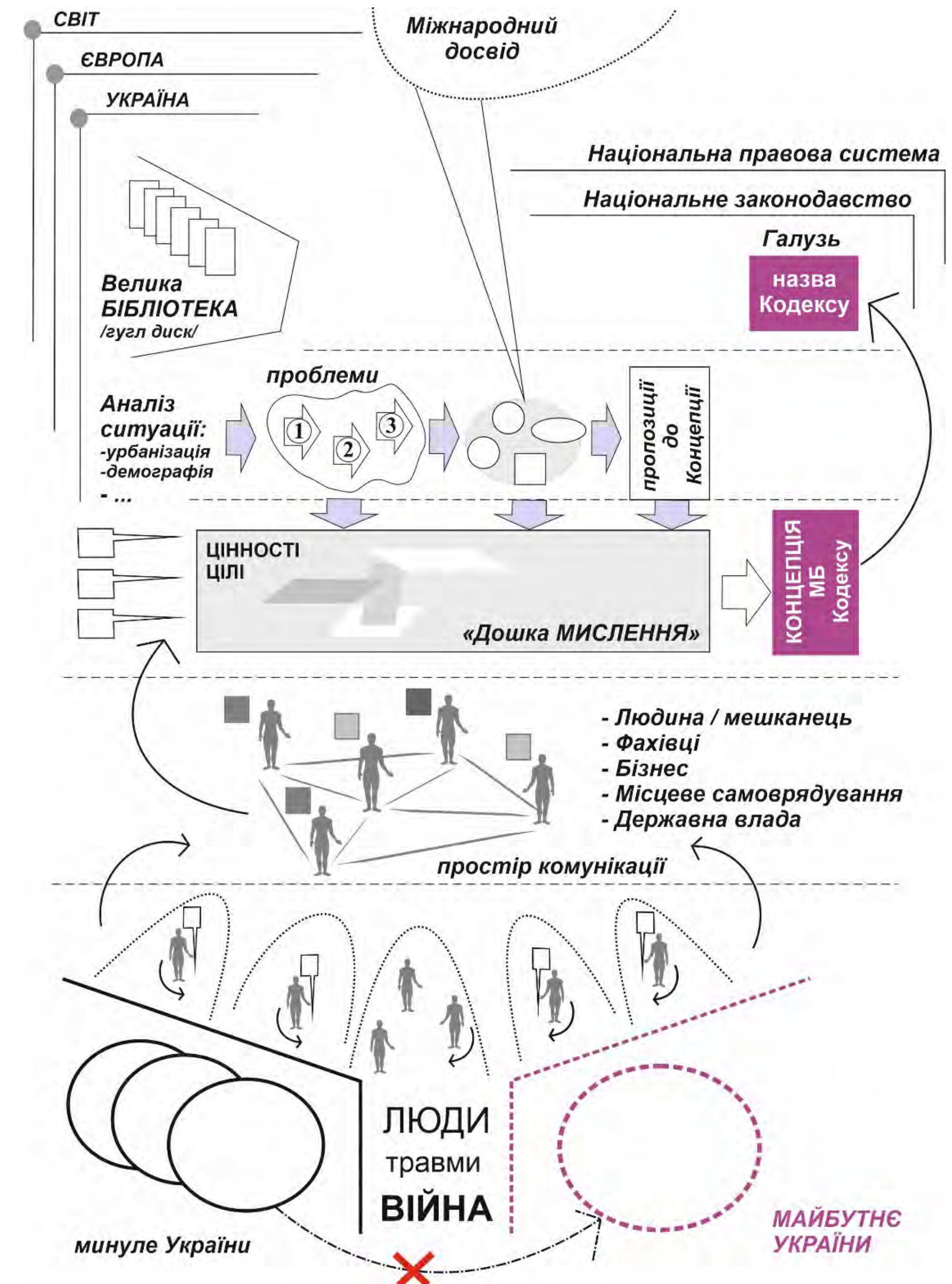

ЗАГАЛЬНА «КОНСТРУКЦІЯ» процесу діяльності Робочої групи

Актуальність і важливість
МБ Кодексу України як «Конституції»
формування і розвитку гармонійного життєвого
середовища вільних і відповідальних людей

Посилення важливості **спільної роботи**
представників всіх учасників містобудівного процесу

ЦІЛІ
ЦІННОСТІ
В Україні **1469 територіальних громад** – це
принципово нове утворення, яке потребує
зовсім іншого підходу до організації, управління,
прийняття рішень

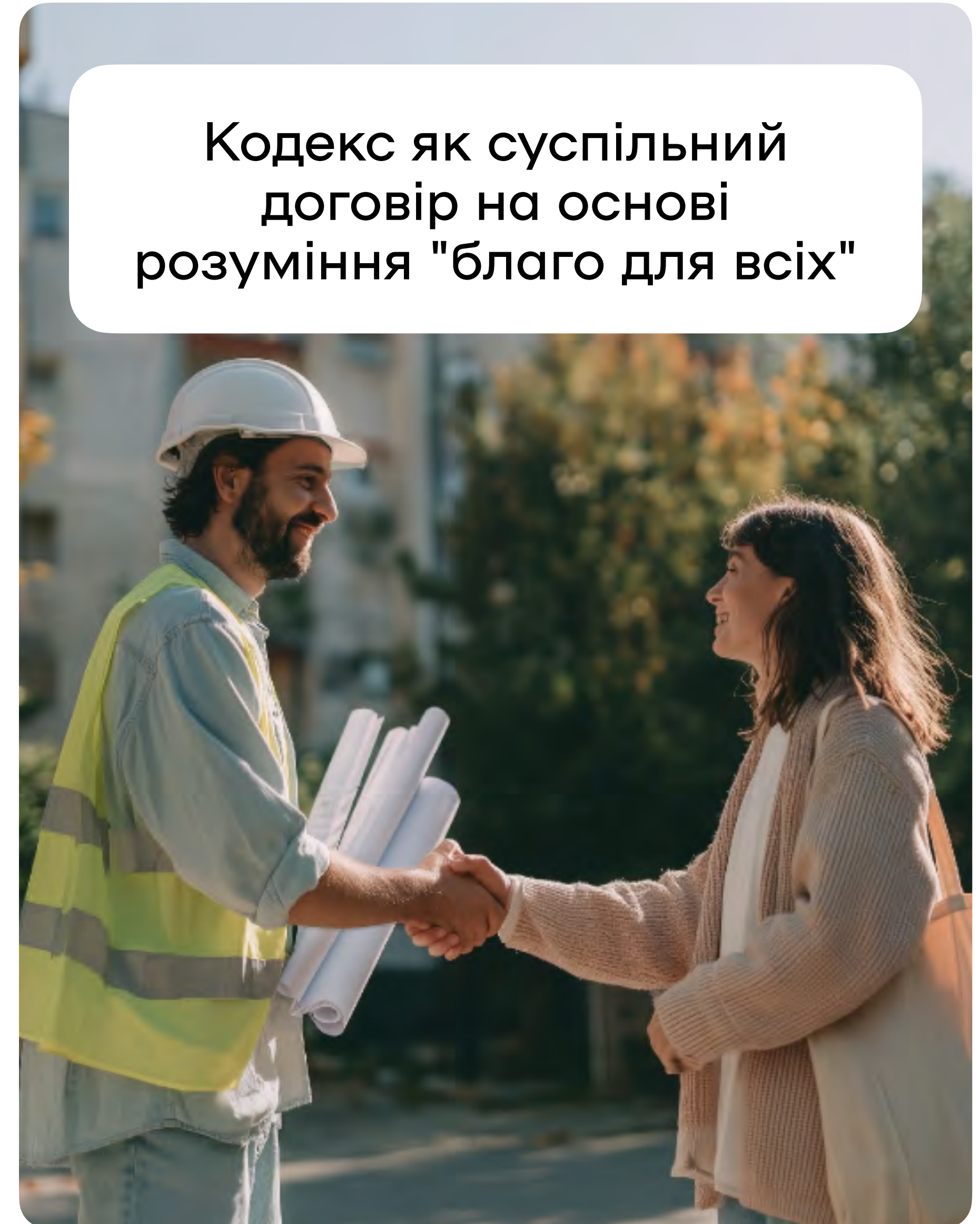
ЯКА ІДЕЯ КОДЕКСУ? ЩОБИ ЩО?

- 01 В основі — людина / мешканець / член громади у різних суспільних зрізах. Кожен з нас — МЕШКАНЕЦЬ
- 02 Створення безпечного, комфортного для людини життєвого середовища (зі збереженням культурної спадщини), створення умов для самореалізації кожної людини, консолідації суспільства, ефективного розвитку країни
- 03 Кодекс має об'єднати всю містобудівну сферу, бути простим у застосуванні і доступним для всіх
- 04 Це має бути Кодекс життя міста/селища..., в якому враховуються інтереси майбутніх поколінь
- 05 Баланс інтересів, прав і обов'язків всіх учасників містобудівного процесу
- 06 Подолання рудиментів радянського законодавства, запровадження сучасних правових титулів та інструментів
- 07 Єдині прозорі і зрозумілі для всіх правила

Рефлексія # 1

01.06.2023

Кодекс як суспільний договір на основі розуміння "благо для всіх"

ОСНОВНА ІДЕЯ КОДЕКСУ

Звід законів

- ✦ Закон 1
- ✦ Закон 2
- ✦ Закон 3
- ✦ ...
- ✦ (Різні концепції)

Кодекс

- ✦ Правові норми, об'єднані єдиною концепцією
- ✦ Систематизований документ
- ✦ Регулює сферу суспільних відносин

Кодифікація допомагає **об'єднати суспільство**, знаменую **завершення соціальної кризи**, дозволяє затвердити **нові правила гри**, закріплює **соціальне перемир'я** на основі цінностей нового суспільства

Рефлексія # 1

01.06.2023

КОДЕКС – **носій основних цінностей** того суспільства, яке його народило

ПРИНЦИПОВА ЗМІНА ЗАСАД

Термін "**МІСТОБУДУВАННЯ**" як калька з радянського "градостроительство" не відображає сучасної практики управління простором. Цей термін дієво працював, коли Україна була частиною Єдиної системи розселення СРСР, орієнтованої виключно на індустріалізацію і ставленням до людей як до витратного трудового ресурсу. СРСР вже немає понад 30 років...

Термін "МІСТОБУДУВАННЯ" доцільно виключити із законодавчого поля та замінити на "**ПРОСТОРОВЕ ПЛАНУВАННЯ**" — міжнародно визнаний термін (spatial planning), який охоплює стратегічне, функціональне, середовищне та ресурсне управління простором

МІСТОБУДУВАННЯ

Замінити

КОДЕКС ПРОСТОРОВОГО ПЛАНУВАННЯ
ТА ЗАБУДОВИ УКРАЇНИ

Однак ментально термін «містобудування» міцно укорінений, тому треба вилучати його з вжитку, зокрема з тексту Концепції Кодексу

Природа

ПРОСТОРОВЕ ПЛАНУВАННЯ

Державний рівень

Регіональний рівень

Місцевий рівень

Два режимні підходи

- ✦ В умовах воєнного стану і перехідного періоду
- ✦ В умовах мирного розвитку

Ситуаційно орієнтована модель планування

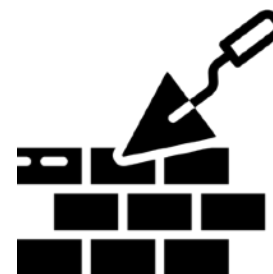
Планування в існуючому середовищі/ у т.ч. історичному

Планування нових поселень

ЗАБУДОВА

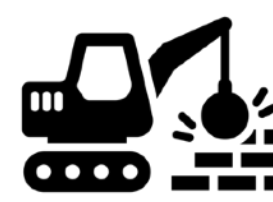
Проектування об'єктів

Будівництво об'єктів

Експлуатація/ управління

Виведення з експлуатації/ утилізація об'єктів

Роботи з існуючими об'єктами/ пам'ятками, історично цінними

Нові об'єкти

